

- NB: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) The answers should contain appropriate and latest examples wherever necessary.

Q.1 a) Explain the following in 2/3 sentences each. 05

1. Language barriers
2. 'Gate keeping' in mass communication
3. Documentary
4. Radio discussions
5. Daily Soaps

b) Choose the right answer from the options . 05

1. Which of the following is not a folk art?
a) Ramleela b) Dashavtar c) Gazal d) Puppetry
2. Which of the following is not a factor in communication process?
a) idea b) sender c) receiver d) letter
3. The first newspaper in India was -----
a) Hindustan Times b) Bangal Gazette c) Dainik Samachar d) Times of India
4. _____ is regarded as the father of Indian cinema.
a) Annasaheb Kirloskar b) Satyajee Ray c) Dadasaheb Phalke d) Ardeshir Irani
5. _____ is an item in newspaper that tells about a person died recently.
a) Obituary b) Classified c) Sitcom d) Infomercial

c) State whether the following statements are true or false. 05

1. Doorbell sound is an example of aural communication.
2. Semantic noise is an example of physical barriers to communication.
3. Television is a digital media.
4. Cinema in India is owned and governed by 'Prasar Bharati'
5. In mass communication, the senders get immediate feedback from the receivers.

Q.2 a) What are the linguistic barriers that obstruct communication? 20

OR

- b) 1) Briefly explain the factors involved in communication process. 10
- 2) State and briefly explain any four definitions of communication. 10

Q.3 a) Write an essay on folk art forms of Maharashtra used as mass media. 20

OR

- b) i) Explain the role of 'watchdog' played by mass media. 10
- ii) Briefly explain any five characteristic features of mass audience. 10

- Q.4 a) Write an essay on "ownership and control of mass media in India". 20
OR
 b) i) Explain the nature of features in newspapers. 10
 ii) Explain the advantages of radio over other mass media 10
- Q.5 a))Comment on the growing popularity of social media with reference to some most popular networking sites. 20
OR
 b) i) Bring out the difference between art film and feature film. 10
 ii) Attempt a small essay on any reality show being currently telecast. 10
-

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत..
- २) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
- ३)) उत्तरांमध्ये आवश्यक तेथे योग्य आणि नजीकच्या काळातील उदाहरणे द्यावीत.
- ४) प्रश्न क्रमांक १ इंग्रजीतच सोडवावयाचा आहे.

प्र.क्र.२ अ) संज्ञापनातील विविध भाषिक अडथळे स्पष्ट करा.

२०

किंवा

ब) १) संज्ञापन प्रक्रियेतील विविध घटक थोडक्यात स्पष्ट करा.

१०

२) संज्ञापनाच्या कोणत्याही चार व्याख्या स्पष्ट करा.

१०

प्र.क्र.३ अ) जनसंपर्काची माध्यमे म्हणून महाराष्ट्रातील कोणत्या लोककलांचा वापर होतो ते स्पष्ट करा.

२०

किंवा

ब) १) प्रसारमाध्यमे बजावत असलेली पहारेक-याची भूमिका विषद करा.

१०

२) बृहत श्रोतृवर्गाची कोणतीही पाच व्यवच्छेदक लक्षणे स्पष्ट करा.

१०

प्र.क्र.४ अ) भारतातील प्रसारमाध्यमांची मालकी व नियमन यावर निबंध लिहा.

२०

किंवा

ब) १) वर्तमानपत्रामधील विविध प्रकारच्या 'फीचर्स'चे स्वरूप स्पष्ट करा.

१०

२) रेडिओचे इतर प्रसारमाध्यमांच्या तुलनेत असणारे फायदे सांगा.

१०

प्र.क्र.५ अ) 'समाज माध्यमांची वाढती लोकप्रियता' यावर काही सर्वाधिक लोकप्रिय सोशल नेट वर्किंग साईट्सच्या संदर्भासह भाष्य करा.

२०

किंवा

ब) १) फिचर फिल्म आणि आर्ट फिल्म यातील फरक स्पष्ट करा.

१०

२) सध्या चालू असलेल्या कोणत्याही एका रीअलिटीशोवर छोटासा निबंध लिहा.

१०